

Navrat

„Narodil jsem se v SSSR. Když jsem naposledy odjížděl z domova, byla to Ukrajina. Za půl roku se vracím domů, ale už do Ruska.“

Jmenuji se Andrii Konontsev. Narodil jsem se a vyrostl v hrdinném městě Sevastopolu v Republice Krym. Již více než sedm let žiji v České republice. Účelem mé návštěvy byla studia. Ve 12 letech jsem se začal zajímat o fotografování. Fotografoval jsem všechno kolem sebe, ale nejvíc mi učarovala reportážní fotografie. Během let přerostlo moje hobby v životní styl. Po absolvování střední školy jsem rok studoval v Simferopolu na fakultě žurnalistiky. Studium na univerzitě jsem přerušil a odešel jsem do České republiky na fakultu fotografie.

Už v roce 2008 jsem poprvé ochutnal pravé nefiltrované české pivo. Pokaždé, když v Evropě poznávám nové lidi, musím jim říkat: „Přišel jsem z Ukrajiny, ale jsem Rus, jsem krymský rodák.“

Lidé na Krymu i hrdinného města Sevastopolu měli po celých 23 let (1991–2014) k Rusku blízko: spojují je jak kulturní a historické, tak také duševní hodnoty. A tak se stalo, že mnohé události na Ukrajině neměly pro většinu krymských obyvatel zásadní význam. Vznikl tak dojem, že poloostrov je součástí Ukrajiny, ale žije si svůj život.

Masové protestní akce v centru Kyjeva na Majdanu a zimní události na Ukrajině na přelomu let 2013 a 2014 většina obyvatel Krymu nepodporovala.

Na Majdan jsem jel dvakrát s cílem fotografovat tyto události. Musím zdůraznit, že zpočátku jsem byl skeptický a byl si jistý, že nepůjde o nic víc než o levnou show. Ale když jsem přijel do Kyjeva a přišel na hlavní náměstí, kde probíhaly všechny události, a komunikoval s Ukrajinci, musel jsem svůj názor přehodnotit.

Když jsem se v polovině ledna vrátil do Prahy, již jsem sledoval vývoj událostí na Ukrajině a na Krymu jen z povzdálí.

Po agresivních a radikálních událostech v hlavním městě a následném porušování ústavy na Ukrajině, vzali obyvatelé Krymu a Sevastopolu v únoru 2014 moc do svých rukou a poloostrov vyhlásil samostatnost. Dne 16. března 2014 se z vůle krymského lidu uskutečnilo referendum o statutu poloostrova. Asi 95 % obyvatel poloostrova vyjádřilo přání připojit se k Ruské federaci. A tak byla dne 18. března téhož roku podepsána prezidentem Ruské federace a vládními orgány poloostrova dohoda o tom, že se Republika Krym, včetně města Sevastopolu, stala součástí Ruské federace.

Když jsem v lednu 2014 odjížděl ze Sevastopolu, nedokázal jsem si představit, že naposledy odjíždím z ukrajinského Krymu. V České republice jsem i nadále sledoval situaci na Ukrajině a na Krymu, ale vše z povzdáli. V té době jsem neměl příležitost být blíže aktuálnímu dění.

Každý rok jezdím z České republiky domů na Krym a zpět stejnou cestou, zajíždím do měst, kde mám dobré známé nebo přátele: do Lviva, Zhytomyru, Kyiva, Dnipropetrovska and Mykolaiva. Ale tentokrát bude všechno jinak. Během šesti měsíců, kdy jsem nebyl doma, se situace vyvinula poměrně rychle: nový ukrajinský prezident, změna moci na Krymu, válečné události na východní Ukrajině, počátek přechodu Krymu do jurisdikce a právního systému Ruské federace.

Vracím se domů přes stejná města, ale již v úplně jiné zemi.

Fotografický projekt nazvaný Návrat vznikl v létě roku 2014 během cesty na Krym ukrajinskými městy.

Andrii Konontsev